

**PODPORA PRACOVNÍKŮ OSPOD
PŘI PÉČI O OHROŽENÉ DĚTI**

Závěrečná zpráva ze vzdělávacího programu:

**„PŘÍSTUPY A DOVEDNOSTI PŘI
VÝKONU SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ
OCHRANY DĚTÍ“**

2012

**Nadace Sirius
Obecně prospěšná společnost Sirius, o.p.s.**

OBSAH

1	Úvodní slovo	3
2	Popis projektu	4
2.1	Souhrnné statistické údaje ze vzdělávacího programu	6
2.2	Popis vzdělávací části programu	9
2.3	Časový a tematický rozvrh kurzu	10
2.4	Materiály vytvořené v rámci vzdělávacího programu	11
3	Vyhodnocení dotazníků	12
4	Závěrečné shrnutí	28

1 Úvodní slovo

Tato závěrečná zpráva je výstupem ze vzdělávacího programu „Přístupy a dovednosti při výkonu sociálně-právní ochrany dětí“, který realizovala Nadace Sirius a Obecně prospěšná společnost Sirius, o.p.s. v úzké spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR v roce 2012 a který je součástí projektu Podpora pracovníků orgánů sociálně-právní ochrany dětí při péči o ohrožené děti.

Nadace Sirius se v rámci svých aktivit v oblasti systematických řešení problematiky ohrožených dětí v ČR rozhodla věnovat svoji pozornost pracovníkům orgánů sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD), kteří sehrávají klíčovou roli v životě dítěte a rodiny v případě, že funkce rodiny či rodiče není plněna. S ohledem na tuto skutečnost, nízký počet pracovníků orgánů sociálně-právní ochrany dětí a vysoký počet případů se Nadace Sirius rozhodla sociální pracovníky v jejich nelehké profesi podpořit projektem pod názvem Podpora pracovníků orgánů sociálně-právní ochrany dětí při péči o ohrožené děti, jehož realizaci pověřila svoji dceřinou společností Obecně prospěšnou společnost Sirius, o.p.s.

Závěrem úvodního slova dovoluji, abychom touto cestou poděkovali všem, kteří se s námi podíleli jak na přípravě, tak na samotné realizaci vzdělávacího programu „Přístupy a dovednosti při výkonu sociálně-právní ochrany dětí“ a zejména pak samotným účastníkům – sociálním pracovníkům za jejich účast a spolupráci.

Nadace Sirius

Obecně prospěšná společnost Sirius, o.p.s.

2 Popis projektu

Projekt Podpora pracovníků orgánů-sociálně právní ochrany dětí při péči o ohrožené děti byl primárně určen pro pracovníky orgánů sociálně-právní ochrany dětí a dále pro pracovníky sociálně právně ochrany dětí na všech stupních územní samosprávy, případně další odborníky, kteří se aktivně podílejí na činnosti a výkonu sociálně-právní ochrany dětí v praxi. Hlavním cílem vzdělávacího programu bylo proškolení sociálních pracovníků v přístupech a dovednostech při výkonu sociálně-právní ochrany dětí a dále snaha napomoci tím ke zvýšení kvality výkonu ochrany ohrožených dětí.

Projekt se skládal ze dvou na sobě nezávislých částí, a to vzdělávacího programu a série supervizí a byl zcela hrazen ze zdrojů Nadace Sirius.

1) Vzdělávací program:

- 2 denní vzdělávací program (vcelku vč. ubytování, stravy, dopravy)
- akreditovaný Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR
- probíhající paralelně v 6ti lokalitách ČR (Olomouc, Brno, Tábor, Plzeň, Hradec Králové, Mělník)
- frekvence vzdělávacího programu: každý týden, vždy čtvrtek - pátek
- maximální kapacita 1 vzdělávacího kurzu: 20 osob
- v každé lokalitě zajištěn dvoučlenný lektorský tým
- forma výuky: interaktivní, skupinová práce, individuální přístup
- realizace samotného vzdělávacího programu: únor – červen 2012

2) Série supervizí:

- 5 hodin supervize měsíčně pro pracoviště po dobu 1 roku respektive 10ti měsíců (vyjma prázdninových měsíců)
- typ supervize: případová, týmová, individuální
- optimální počet osob pro práci ve skupině: 8-10 osob
- realizace samotných supervizí: únor 2012 – únor 2013

Tato závěrečná zpráva se věnuje výhradně výstupům ze vzdělávacího programu „Přístupy a dovednosti při výkonu sociálně-právní ochrany dětí“.

Závěry ze série supervizí budou prezentovány v samostatné závěrečné zprávě po ukončení této části projektu a zpracování všech získaných materiálů.

Vzdělávací program „**Přístupy a dovednosti při výkonu sociálně-právní ochrany dětí**“ byl realizován Nadací Sirius a Obecně prospěšnou společností Sirius, o.p.s. v období od září 2011 do září 2012 (včetně příprav a následného vyhodnocení).

Obsah projektu, jeho dílčí fáze i vytvořené produkty byly průběžně konzultovány s pracovníky Odboru rodiny a ochrany práv dětí Ministerstva práce a sociálních věcí ČR.

Odbornými garanty vzdělávacího programu byli:

PhDr. Radek Ptáček, PhD. a Mgr. Terezie Pemová, DiS.

2.1 Souhrnné statistické údaje ze vzdělávacího programu

Samotný vzdělávací program (jednotlivé kurzy) byl realizován v období od 2. února 2012 do 8. června 2012, prostřednictvím 2 denního vzdělávacího kurzu s názvem „Přístupy a dovednosti při výkonu sociálně-právní ochrany dětí“, který byl akreditován Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR – číslo akreditace udělené vzdělávacímu programu: 2012/0005-SP; číslo akreditace udělené vzdělávacímu zařízení dle §117a zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů: 2012/0004-I.

Kurzy byly realizovány paralelně v 6 lokalitách České republiky. Výběr lokalit měl zajistit dostupnost kurzů pro účastníky z celé České republiky. Zájemci o kurz si mohli sami zvolit libovolný termín a lokalitu.

V uvedeném období a lokalitách se uskutečnilo celkem 66 kurzů a kurz řádně absolvovalo celkem 1.191 účastníků.

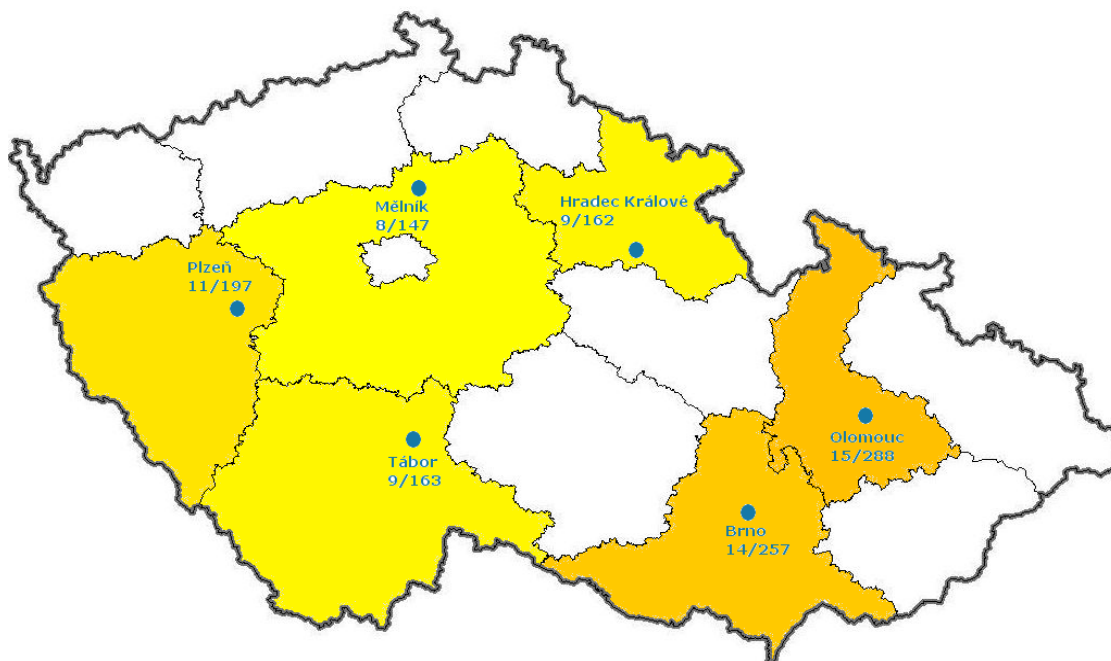
Tabulka: Souhrnné statistické údaje ze vzdělávacího programu

Položka	Počet
Počet přihlášených účastníků	1 242
Počet účastníků 1. den	1 214
Počet účastníků 2. den	1 203
Počet účastníků, kteří úspěšně absolvovali kurz	1 191
Počet účastníků, kteří využili ubytování	1 059
Počet účastníků, kteří nevyžili ubytování	183
Počet účastníků, kteří využili proplacení dopravy	557
Počet přihlášených žen	1 145
Počet přihlášených mužů	97
Počet odevzdaných evaluačních dotazníků od účastníků	1 203

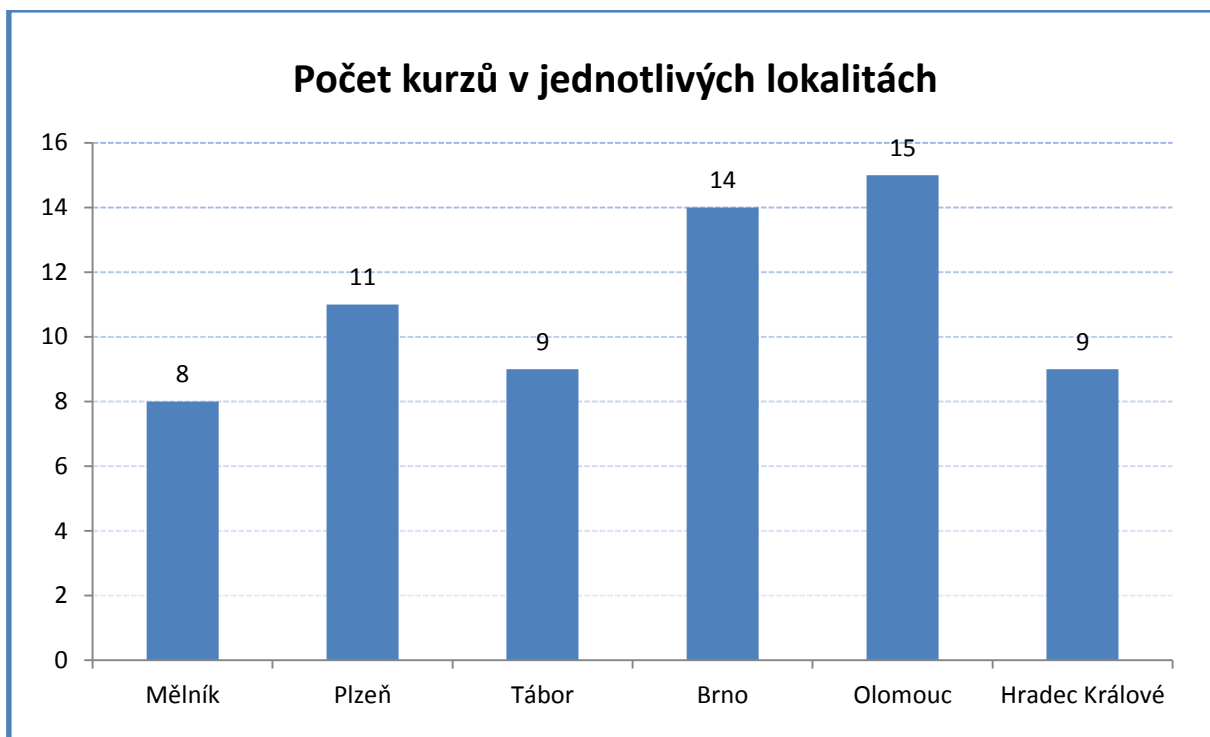
Tabulka: Počet kurzů a účastníků v jednotlivých lokalitách

Lokalita	Počet kurzů v jednotlivých lokalitách	Počet účastníků
Mělník	8	147
Plzeň	11	197
Tábor	9	163
Brno	14	257
Olomouc	15	288
Hradec Králové	9	162
Celkem	66	1214

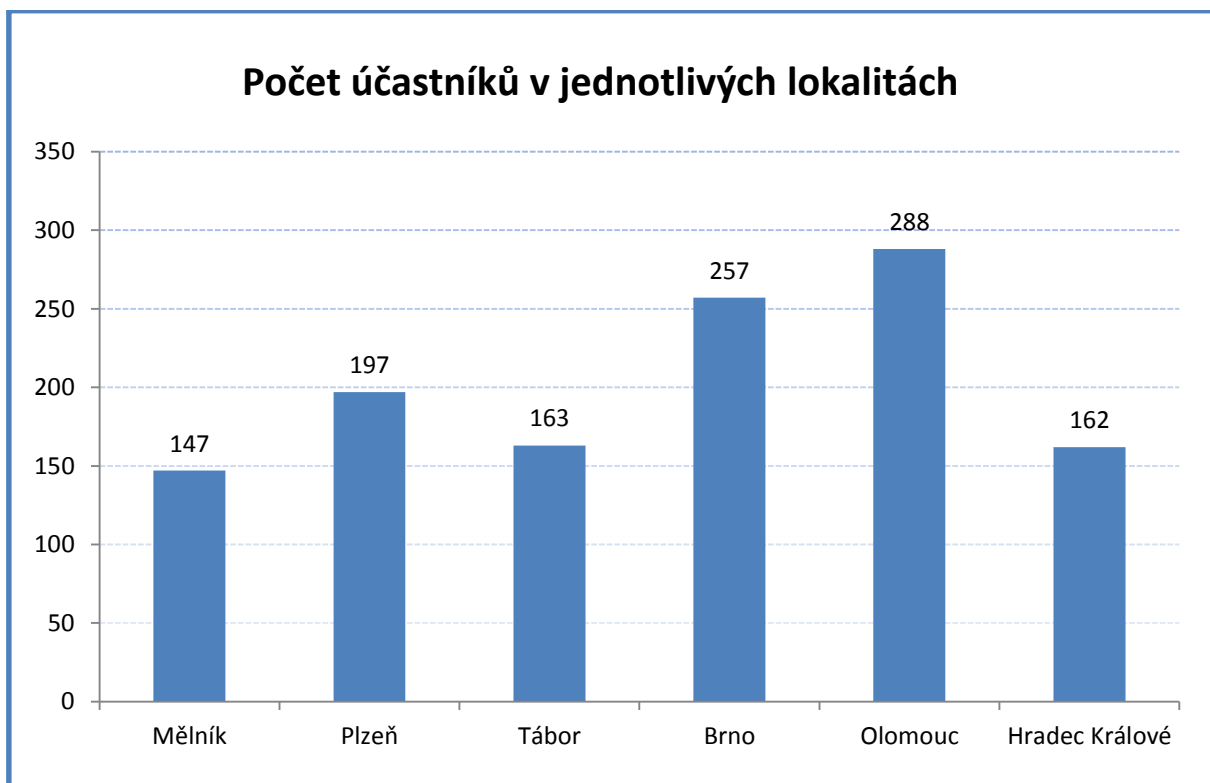
Mapa: Počet kurzů/účastníků v jednotlivých lokalitách

Graf: Počet kurzů v jednotlivých lokalitách

Graf: Počet účastníků v jednotlivých lokalitách

2.2 Popis vzdělávací části programu

Kurzy byly realizovány prostřednictvím 10 dvojic lektorů, kteří byli vždy vybíráni tak, aby alespoň jeden z každé dvojice měl zkušenosti s praktickým výkonem sociálně-právní ochrany dětí, ať už v rámci orgánů sociálně-právní ochrany dětí nebo v rámci jiných spolupracujících subjektů (probační a mediační služba, neziskové organizace, školská poradenská zařízení, atp.).

Seznam lektorů:

Lektorské dvojice	Mgr. David Beňák, DiS., PhDr. Ilona Preslová
	PhDr. Jonáš Habr, Mgr. Martina Habrová
	Mgr. Kristýna Jůzová-Kotalová, Mgr. Eva Šilarová
	PhDr. Alena Plšková, PhDr. Lenka Skácelová
	Mgr. Alžběta Benčová, Mgr. Lucie Myšková
	Mgr. Irena Kulhánková, Mgr. David Strupek
	Mgr. Martin Bušina, Mgr. Michaela Tetřevová (Hazdrová)
	Lenka Šimková, MgA. Dagmar Slavíková
	PaedDr. et Mgr. Jaroslava Auerová, Mgr. Bc. Lenka Buchtová
	Mgr. Terezie Pemová, DiS., PhDr. Radek Ptáček, PhD.

V rámci příprav byli lektori instruováni tak, aby obsah kurzu, způsob vedení výuky i používání didaktických pomůcek byl pokud možno totožný a bylo možno zaručit, že účastníci absolvují v podstatě shodný kurz, bez ohledu na termín, lokalitu nebo školící lektory. Základním záměrem kurzu bylo předat sociálním pracovníkům s různým kvalifikačním vzděláním, délkou praxe i pozicí v systému sociálně-právní ochrany dětí stejný základ informací o moderních přístupech a technikách sociálně-právní ochrany dětí. Školení bylo koncipováno tak, aby byla umožněna v maximální možné míře aktivní (bezpečná) participace účastníků a to jak při skupinové práci, individuálním přístupu, výměně zkušeností či při diskuzi.

2.3 Časový a tematický rozvrh kurzu

ČASOVÝ A TÉMATICKÝ ROZVRH KURZU				
PRVNÍ DEN				
Čas	Délka	Téma	Prezentace	Pomůcky
10:00 – 10:30	30 min	Úvod	NE	Audionahrávka
10:30 – 11:30	60 min	Novelizace SPOD	MPSV	NE
Přestávka (15 min)				
11:45- 12:30	45 min	Historický vývoj a legislativní úprava	ANO – I.	Pracovní list I.: Práva a potřeby dětí
Oběd (60 min)				
13:30 – 14:15	45 min	Výkon SPOD	ANO – II.	NE
14:15 – 15:15	60 min	Case management	ANO – III.	Cvičení I.: Popis a interpretace (bez pracovních listů)
Přestávka (15 min)				
15:30 – 16:30	60 min	Systematická práce s ohroženou rodinou	ANO – IV.	Pracovní list II.: Pozitivní a negativní očekávání klientů a SP
16:30 – 17:30	60 min	Klient a jeho postavení v systému SPOD	ANO – V.	Pracovní list III.: Etická dilemata
DRUHÝ DEN				
8:00 – 8:30	30 min	Strukturovaná práce s klienty – shrnutí	NE	NE
8:30 – 12:30	225 min	Praktické ukázky komunikace	NE	Videonahrávka + Pracovní list IV.: Analýza videonahrávek
Přestávka v dopoledním bloku bude dle potřeby a Vašeho uvážení (15 min)				
Oběd (60 min)				
13:30 – 14:30	60 min	Osobnost SP	ANO – VI.	Cvičení II.: Ideální sociální pracovník (bez pracovních listů)
Přestávka (15 min)				
14:45 – 15:30	45 min	Podpora SP	ANO – VII.	NE
15:30 – 16:30	60 min	Závěr, shrnutí	NE	Závěrečný didaktický test

2.4 Materiály vytvořené v rámci vzdělávacího programu

V rámci realizace vzdělávacího programu byly vytvořeny následující materiály:

- 1) Odborné materiály:
  - a) Kniha „Sociálně-právní ochrana dětí pro praxi“ pro účastníky
  - b) Vzdělávací metodika „Přístupy a dovednosti při výkonu sociálně-právní ochrany dětí“ pro lektory
  - c) Cyklus ppt prezentací pro účely vzdělávacího programu
  - d) Pracovní listy pro interaktivní aktivity vzdělávacího programu
  - e) Audio-nahrávka pro interaktivní aktivity vzdělávacího programu
  - f) Video-nahrávky (modelové situace) pro interaktivní aktivity vzdělávacího programu

- 2) Administrativní materiály:
  - a) Závěrečný didaktický test
  - b) Třídní kniha/Zápis z kurzu, Prezenční listina, Certifikáty pro úspěšné absolventy vzdělávacího programu, Protokol o převzetí certifikátu
  - c) Evaluační dotazník pro lektory
  - d) Evaluační dotazník pro účastníky
  - e) Dotazník pro účastníky zaměřený na problematiku výkonu praxe SPOD

- 3) Seznam materiálů poskytnutých Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR účastníkům vzdělávacího programu:
  - a) Soubor vybraných dokumentů rady Evropy
  - b) Právo na dětství, Národní strategie
  - c) Manuál k případovým konferencím
  - d) Vývoj dětí v náhradních formách péče
  - e) Pěstounská péče na přechodnou dobu pro nejmladší

3 Vyhodnocení dotazníků

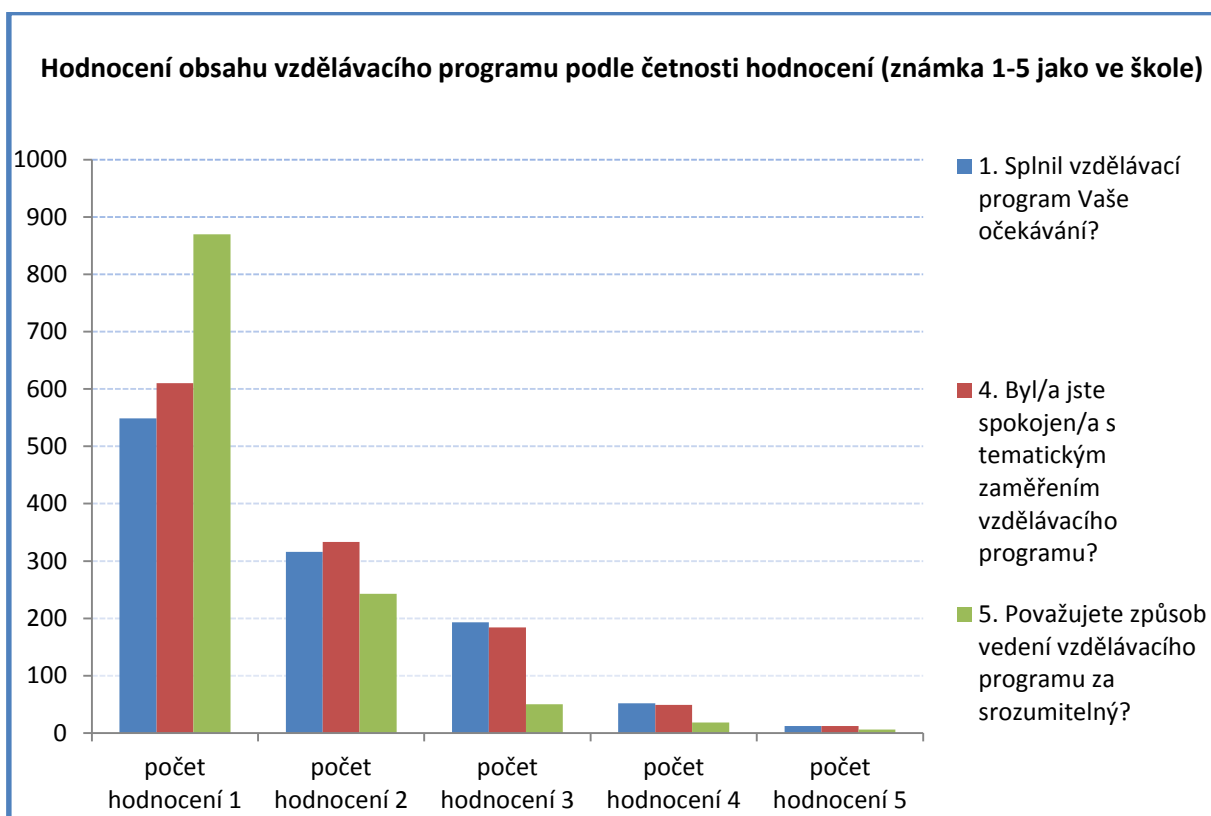
Součástí realizace vzdělávacího programu bylo poměrně rozsáhlé, důkladné a opakované sledování kvalitativních kritérií, které hodnotili účastníci kurzů i lektoři. Hodnocení se zaměřovalo, jak na obecná očekávání účastníků od vzdělávacího programu, tak na hodnocení jednotlivých vzdělávacích témat a bloků, práci a přístup lektorů, kvalitu didaktických pomůcek a materiálů i organizaci celé vzdělávací akce.

Takto rozsáhlá průběžná evaluace sloužila jak ke sledování spokojenosti účastníků a tím současně ke zvyšování kvality realizovaného vzdělávacího programu, tak ke sběru aktuálních informací o potřebách a požadavcích sociálních pracovníků pro řádný výkon sociálně-právní ochrany dětí.

Poznámka:

Uvedená čísla otázek u následujících jednotlivých hodnocení odpovídají číslování otázek v evaluačním dotazníku.

Graf: Evaluační dotazník (účastníci) – Obsah vzdělávacího programu

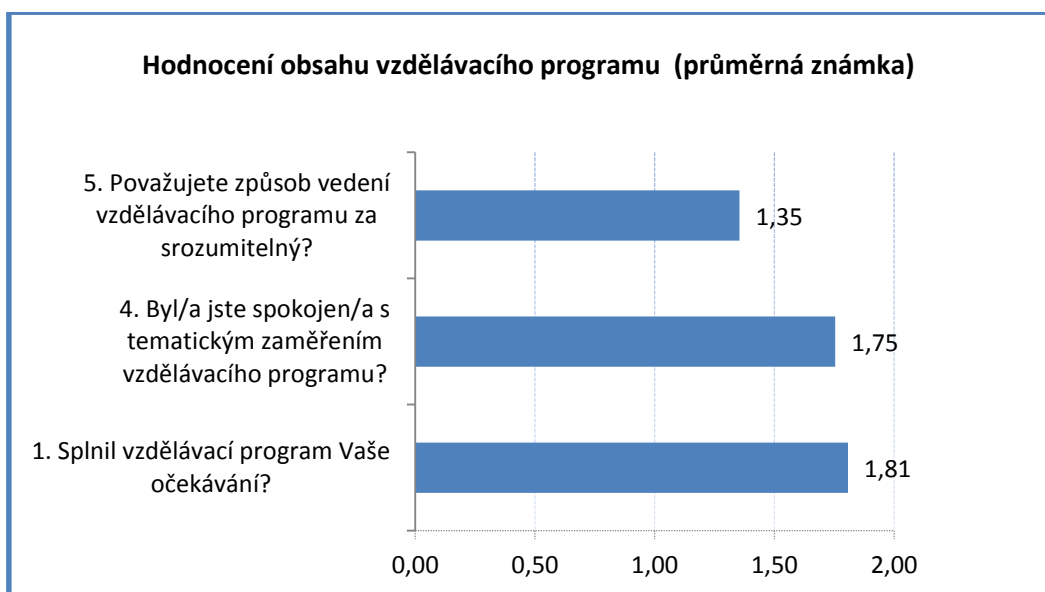

Na otázku č. 1 odpovědělo 1122 účastníků.

Na otázku č. 4 odpovědělo 1188 účastníků.

Na otázku č. 5 odpovědělo 1187 účastníků.

Graf: Evaluační dotazník (účastníci) – Obsah vzdělávacího programu

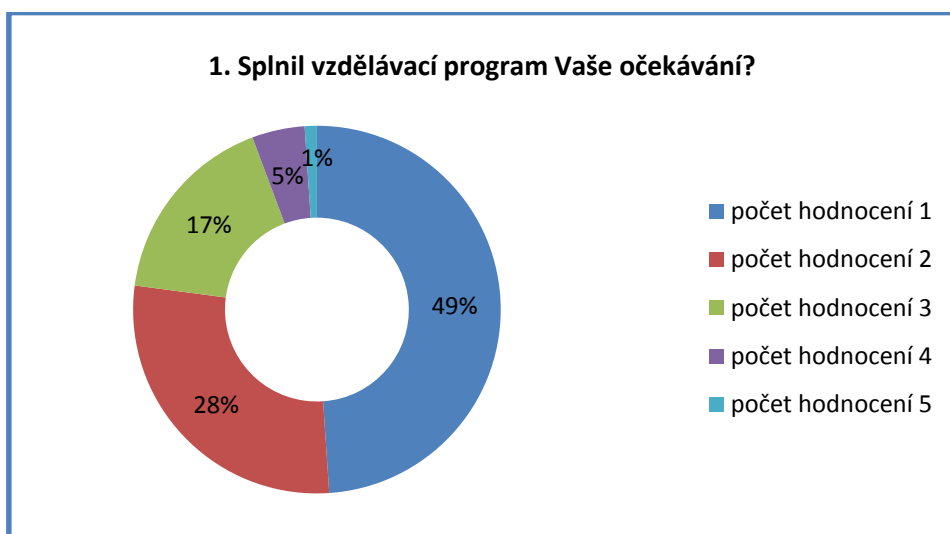

Na otázku č. 1 odpovědělo 1122 účastníků.

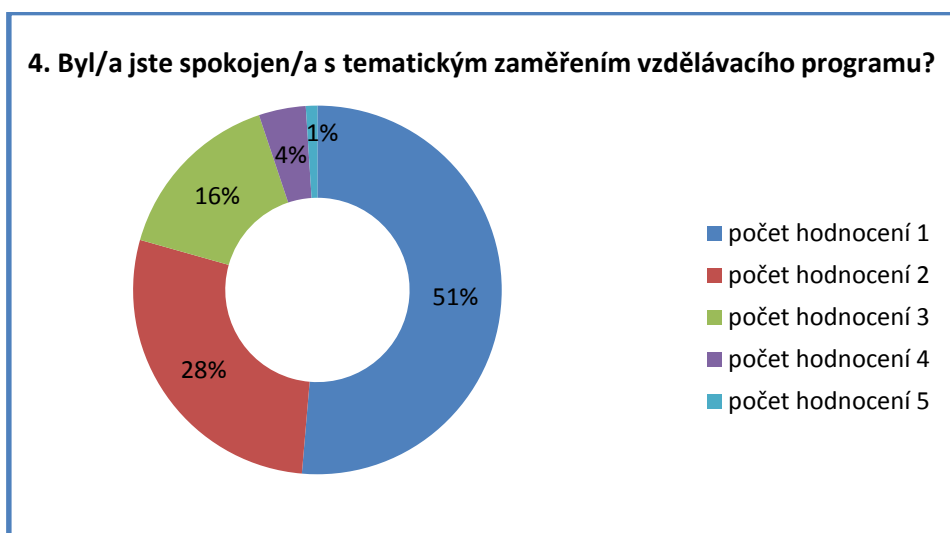
Na otázku č. 4 odpovědělo 1188 účastníků.

Na otázku č. 5 odpovědělo 1187 účastníků.

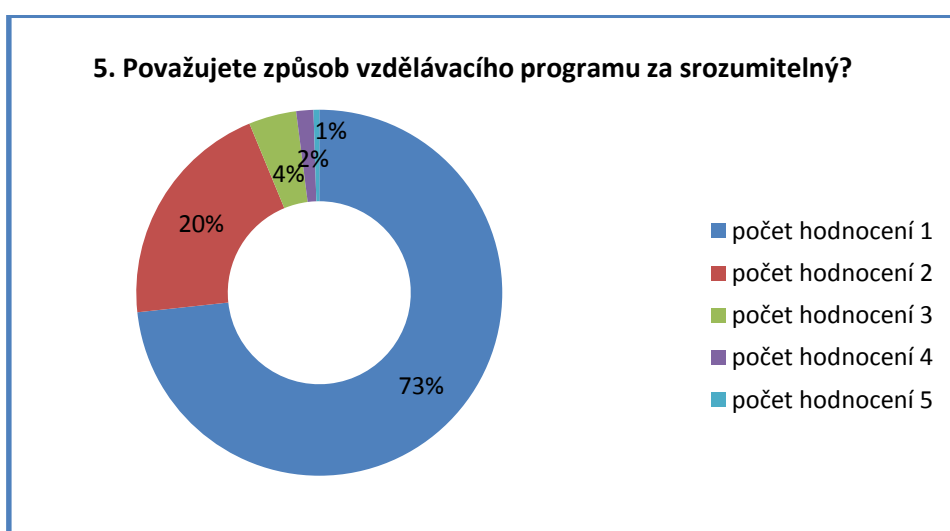
Graf: Evaluační dotazník (účastníci) – **Obsah vzdělávacího programu**

Na otázku č. 1 odpovědělo 1122 účastníků.

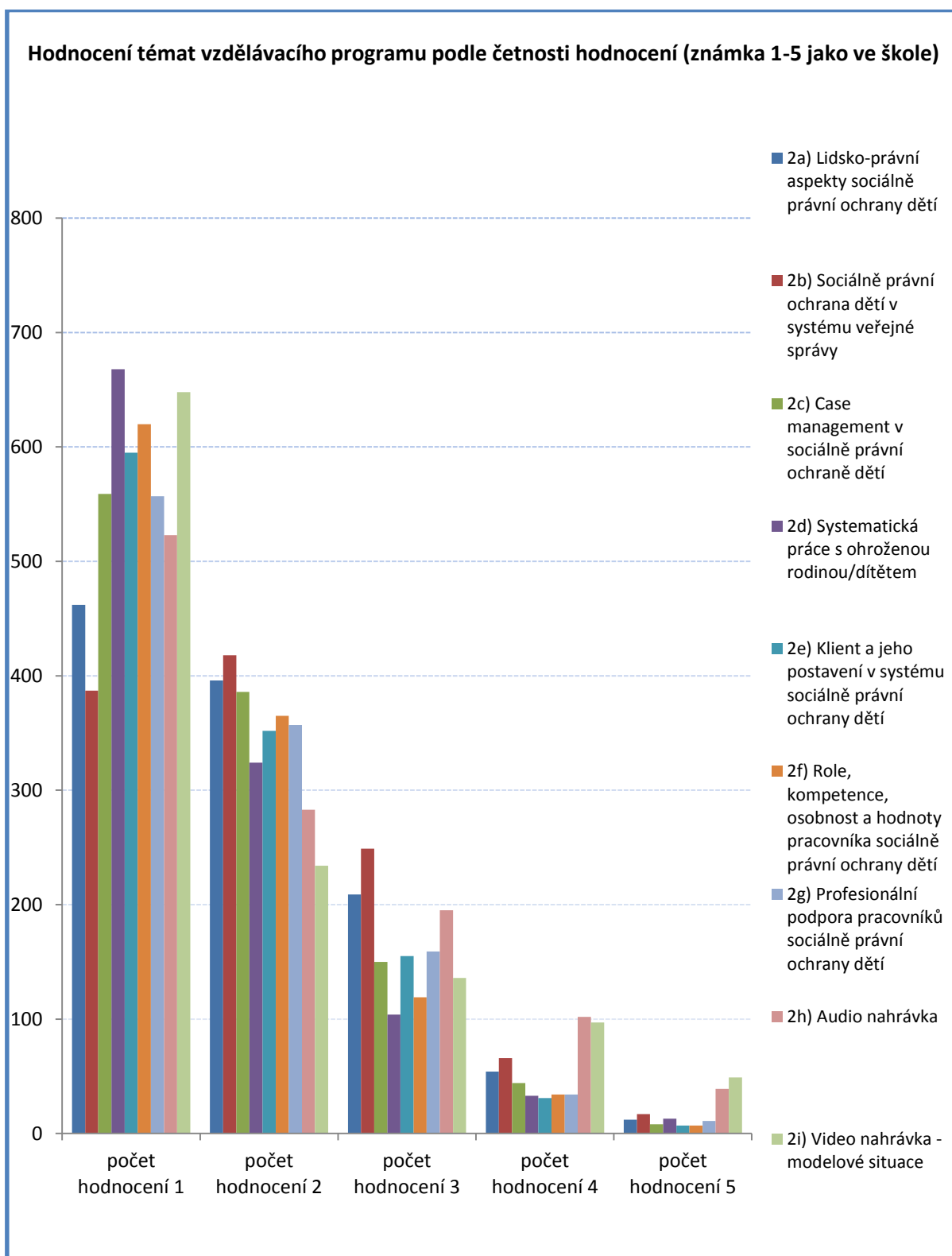

Na otázku č. 4 odpovědělo 1188 účastníků.

Na otázku č. 5 odpovědělo 1187 účastníků.

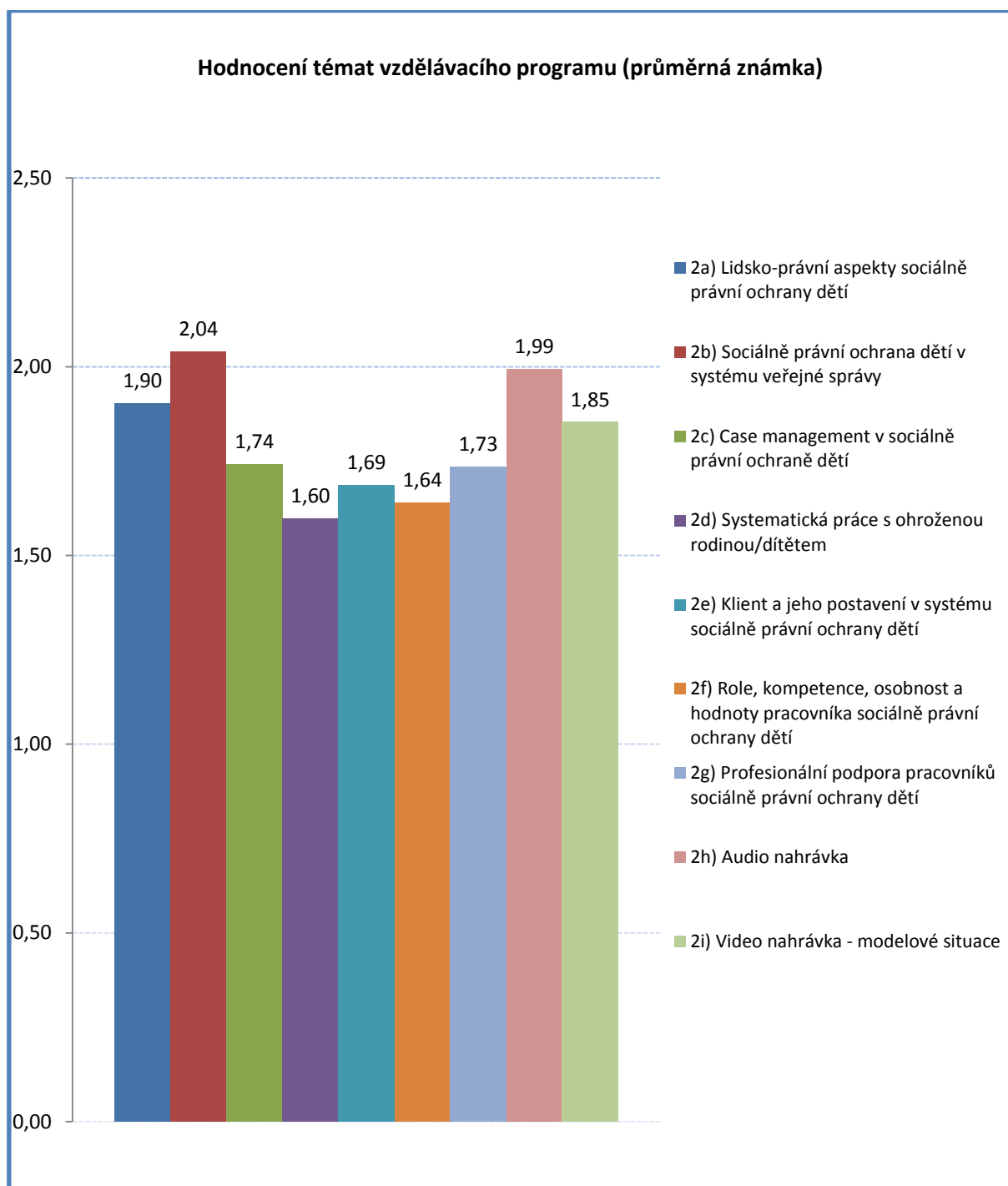
Graf: Evaluační dotazník (účastníci) – Obsah vzdělávacího programu

Na otázku č. 2a) odpovědělo 1133 účastníků.
 Na otázku č. 2b) odpovědělo 1137 účastníků.
 Na otázku č. 2c) odpovědělo 1147 účastníků.
 Na otázku č. 2d) odpovědělo 1142 účastníků.
 Na otázku č. 2e) odpovědělo 1140 účastníků.

Na otázku č. 2f) odpovědělo 1145 účastníků.
 Na otázku č. 2g) odpovědělo 1118 účastníků.
 Na otázku č. 2h) odpovědělo 1142 účastníků.
 Na otázku č. 2i) odpovědělo 1164 účastníků.

Graf: Evaluační dotazník (účastníci) – **Obsah vzdělávacího programu**

Na otázku č. 2a) odpovědělo 1133 účastníků.
 Na otázku č. 2b) odpovědělo 1137 účastníků.
 Na otázku č. 2c) odpovědělo 1147 účastníků.
 Na otázku č. 2d) odpovědělo 1142 účastníků.
 Na otázku č. 2e) odpovědělo 1140 účastníků.

Na otázku č. 2f) odpovědělo 1145 účastníků.
 Na otázku č. 2g) odpovědělo 1118 účastníků.
 Na otázku č. 2h) odpovědělo 1142 účastníků.
 Na otázku č. 2i) odpovědělo 1164 účastníků.

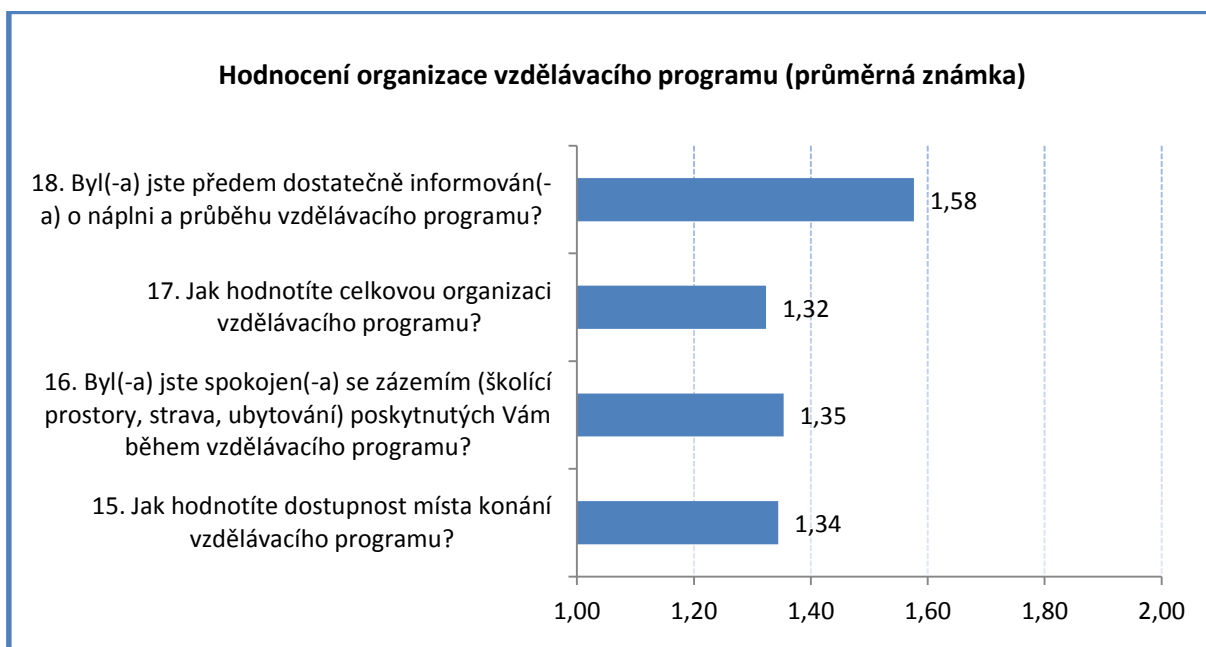
Graf: Evaluační dotazník (účastníci) – **Didaktické pomůcky a nástroje**

Na otázku č. 10 odpovědělo 1192 účastníků.
 Na otázku č. 11 odpovědělo 1194 účastníků.
 Na otázku č. 12 odpovědělo 1192 účastníků.

Na otázku č. 13 odpovědělo 1195 účastníků.
 Na otázku č. 14 odpovědělo 1196 účastníků.

Graf: Evaluační dotazník (účastníci) – **Organizace vzdělávacího programu**

Na otázku č. 15 odpovědělo 1199 účastníků.
 Na otázku č. 16 odpovědělo 1194 účastníků.

Na otázku č. 17 odpovědělo 1196 účastníků.
 Na otázku č. 18 odpovědělo 1194 účastníků.

Tabulka: Evaluační dotazník (účastníci) – **Lektoři, lektorský tým**

Hodnocení lektorů/lektorského týmu ze strany účastníků	Průměrná známka
6. Byl/a na vzdělávací program dobře připraven/a?	1,19
7. Jak hodnotíte jeho/její lektorské dovednosti?	1,25
8. Byl/a vždy schopný/á Vám pomoci nebo vysvětlit problém?	1,24
9. Jak jste vnímal/a spolupráci lektorů/lektorského týmu?	1,16
Celkový průměr	1,24

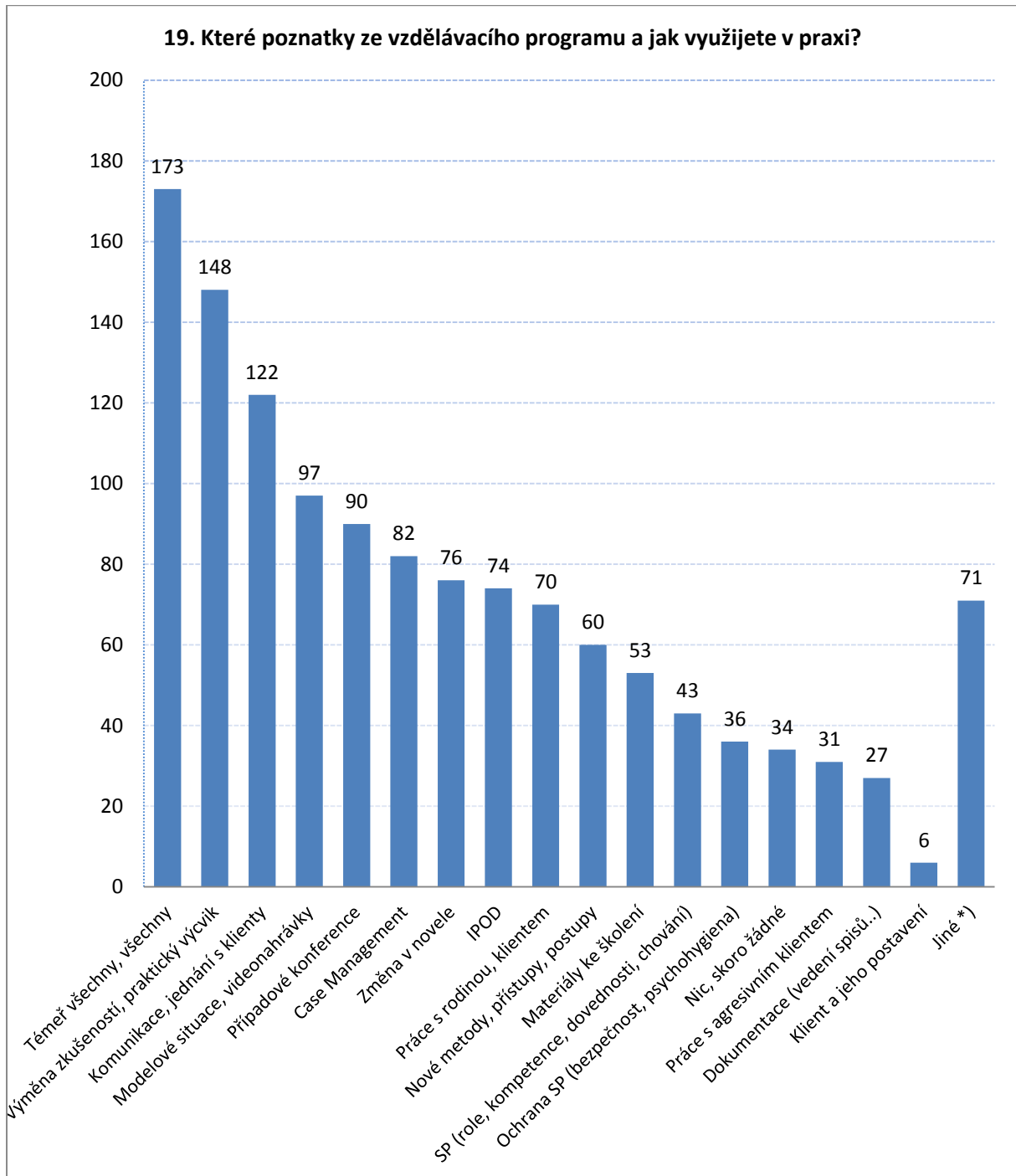
Na otázku č. 6 odpovědělo 1200 účastníků.

Na otázku č. 7 odpovědělo 1201 účastníků.

Na otázku č. 8 odpovědělo 1200 účastníků.

Na otázku č. 8 odpovědělo 1177 účastníků.

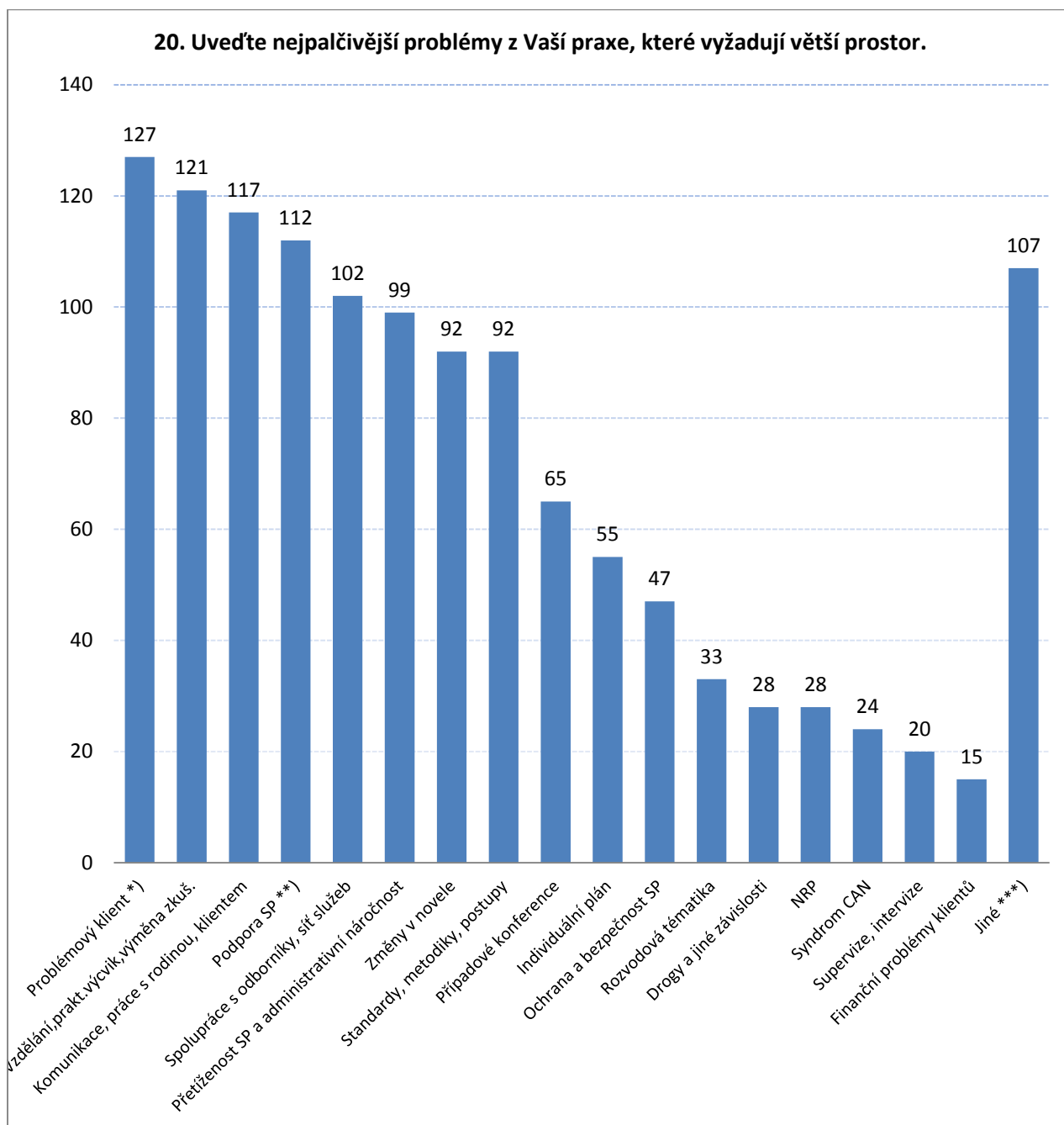
Graf: Evaluační dotazník (účastníci) – **Otázka č. 19:** Které poznatky ze vzdělávacího programu a jak využijete v praxi?

Na otázku č. 19 odpovědělo 877 účastníků. Někteří účastníci ve své odpovědi uvedli více možností.

*) „Jiné“ zahrnuje mj. například: správní rozhodnutí, ukládání sankcí klientům, domácí násilí, výcviky na deeskalační techniky, poznatky z praktických cvičení, odborné znalosti, multipersonální spolupráce, ujištění – že s kolegyněmi pracujeme správně, návrh na zřízení konzultační místnosti, možnosti hodnocení spolupráce s klienty, oživení vědomostí, možnost změny prostředí v kanceláři, praxe ukáže atd.

Graf: Evaluační dotazník (účastníci) – **Otázka č. 20:** Uveďte nejpalčivější problémy z Vaší praxe, které vyžadují větší prostor k řešení např. formou vzdělávacího programu apod.

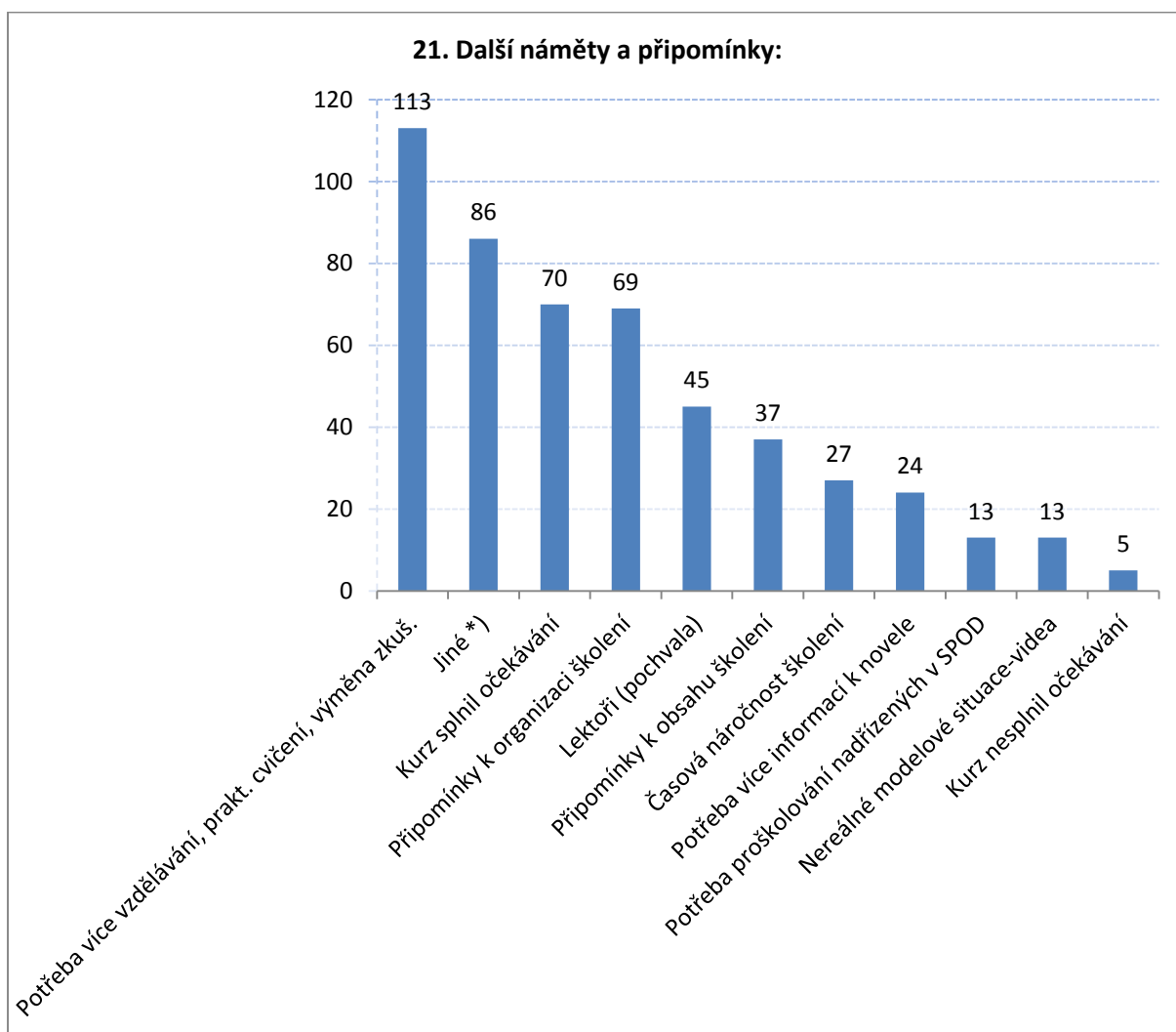
Na otázku č. 20 odpovědělo 762 účastníků. Někteří účastníci ve své odpovědi uvedli více možností.

*) „Problémový klient“ zahrnuje: agresivní klient, nespolupracující a nemotivovaný klient, manipulující klient, klient s duševní poruchou, vzdělaný klient.

**) „Podpora SP“ zahrnuje: pracovní podmínky, finanční ohodnocení, přístup vedení, vnímání veřejností.

***) „Jiné“ zahrnuje mj. například: podávání návrhů a žalob za děti; otázky předběžného opatření; jednání a postup práce u chronických stěžovatelů; domácí násilí; manipulace dítěte jeho rodiči; OSPOD a opatrovnícký soudce; řešení výchovných problémů dětí, mladistvých; návraty dětí z ústavní péče - kdy a za jakých podmínek, co když dítě ani nechce a naopak, co když ho nechtějí zpět rodiče; právních mezery při realizaci předběžného opatření např. po 24 hod.; krizová intervence; povinné vzdělávání tajemníků a členů samosprávy v problematice SPOD, vzdělávání pro kurátory pro mládež; asertivita a další.

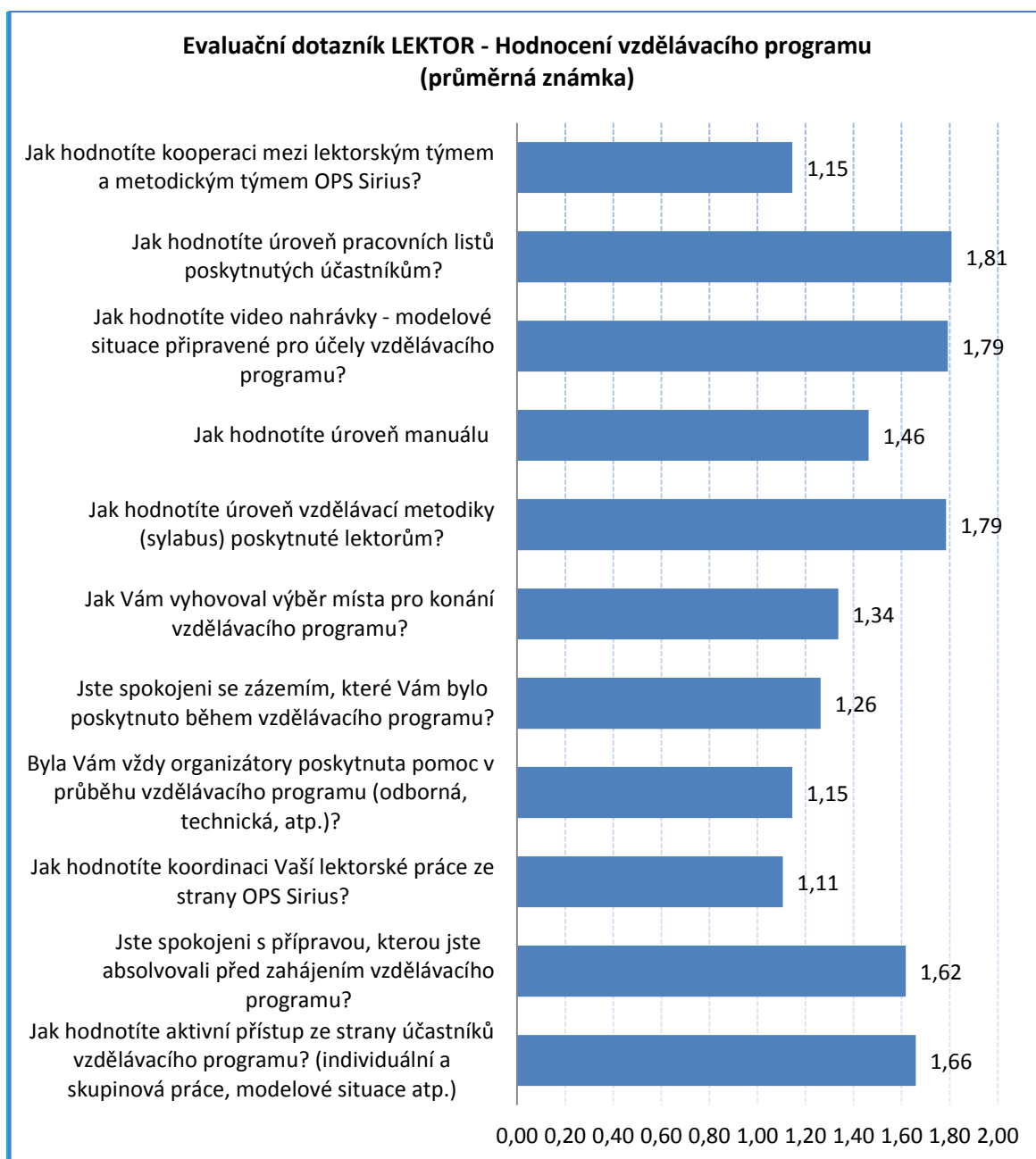
Graf: Evaluační dotazník (účastníci) – **Otázka č. 21:** Další náměty a připomínky

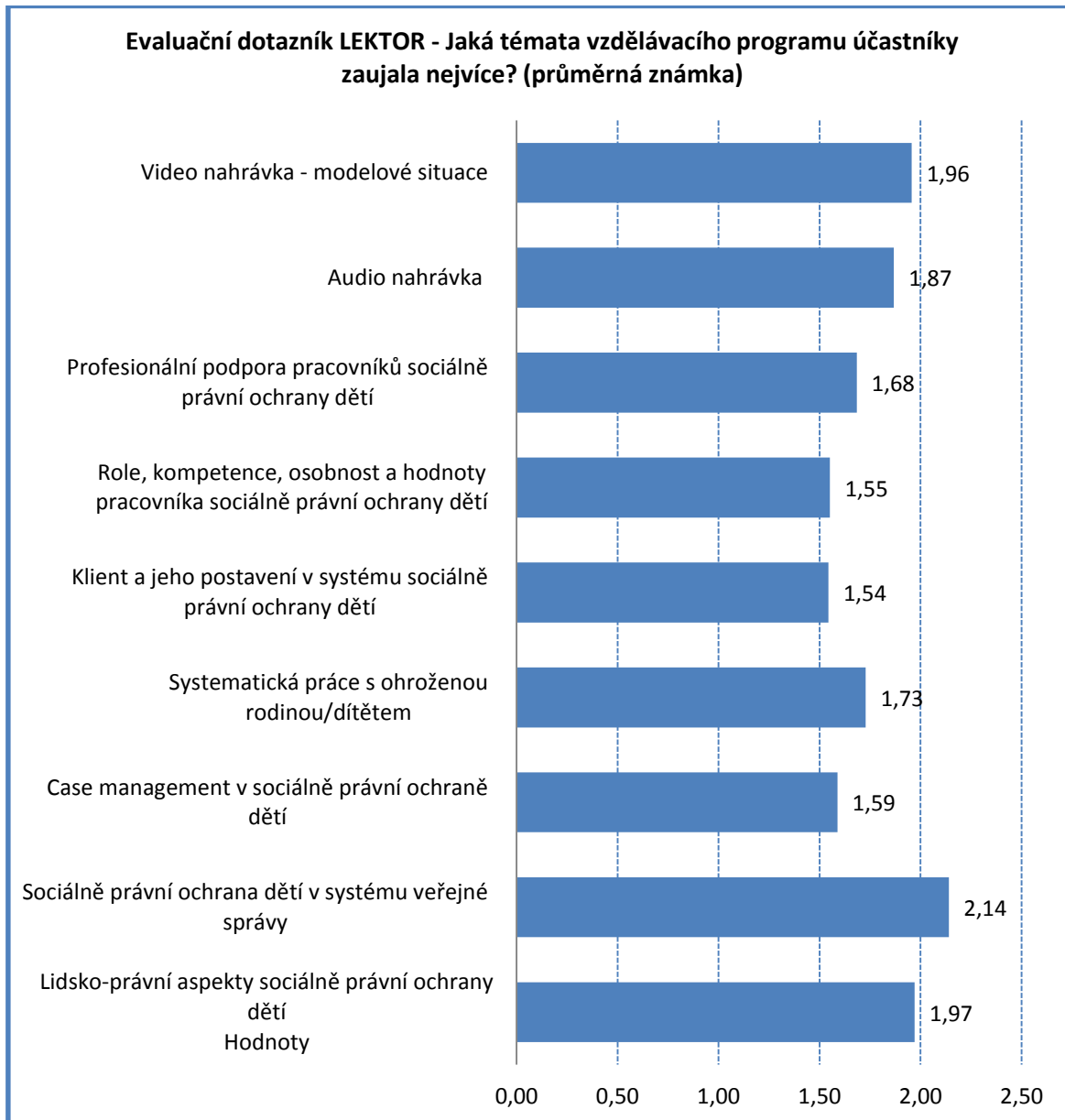
Na otázku č. 21 odpovědělo 355 účastníků. Někteří účastníci ve své odpovědi uvedli více možností.

*) „Jiné“ zahrnuje mj. například: lepší organizační zajištění OSPOD, větší podporu od nadřízených, větší kompetence sociálních pracovníků, participaci pracovníků OSPOD při tvorbě metodik, větší časovou dotaci na zavádění nových metod, více metodických materiálů, teorie se nepotkává s praxí = nedostatek služeb, syndrom vyhoření i u soudců aj.

Graf: Evaluační dotazník (lektor) – **Hodnocení vzdělávacího programu**

Graf: Evaluační dotazník (lektor) – **Otázka:** Jaká témata vzdělávacího programu zaujala účastníky nejvíce?

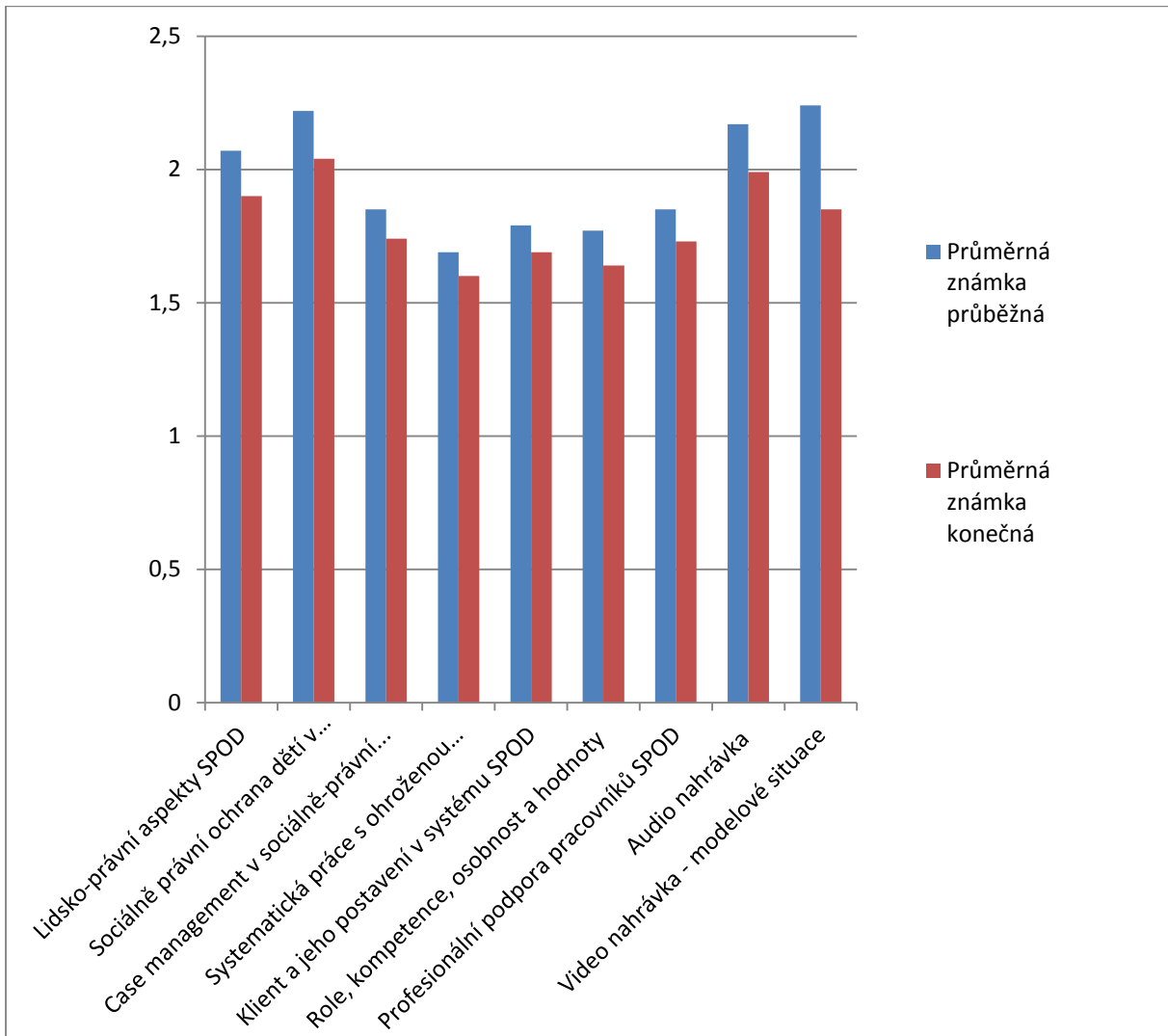

Tabulka: Srovnání průběžného a konečného hodnocení účastníků - **Obsah vzdělávacího programu a didaktických pomůcek a nástrojů** (ve všech oblastech došlo postupně ke zlepšení)

Srovnání hodnocení obsahu vzdělávacího programu a didaktických pomůcek a nástrojů	Průměrná známka průběžná	Průměrná známka konečná
Lidsko-právní aspekty sociálně právní ochrany dětí	2,07	1,90
Sociálně právní ochrana dětí v systému veřejné správy	2,22	2,04
Case management v sociálně právní ochraně dětí	1,85	1,74
Systematická práce s ohroženou rodinou/dítětem	1,69	1,60
Klient a jeho postavení v systému sociálně právní ochrany dětí	1,79	1,69
Role, kompetence, osobnost a hodnoty pracovníka sociálně právní ochrany dětí	1,77	1,64
Profesionální podpora pracovníků sociálně právní ochrany dětí	1,85	1,73
Audio nahrávka	2,17	1,99
Video nahrávka - modelové situace	2,24	1,85
Jak hodnotíte přehlednost vzdělávací metodiky?	1,69	1,54
Jak hodnotíte modelové situace (videa) připravené pro účely vzdělávacího programu?	2,31	1,89
Jak hodnotíte obsahovou stránku pracovních listů?	2,11	1,77
Jak hodnotíte přehlednost pracovních listů?	2,11	1,74

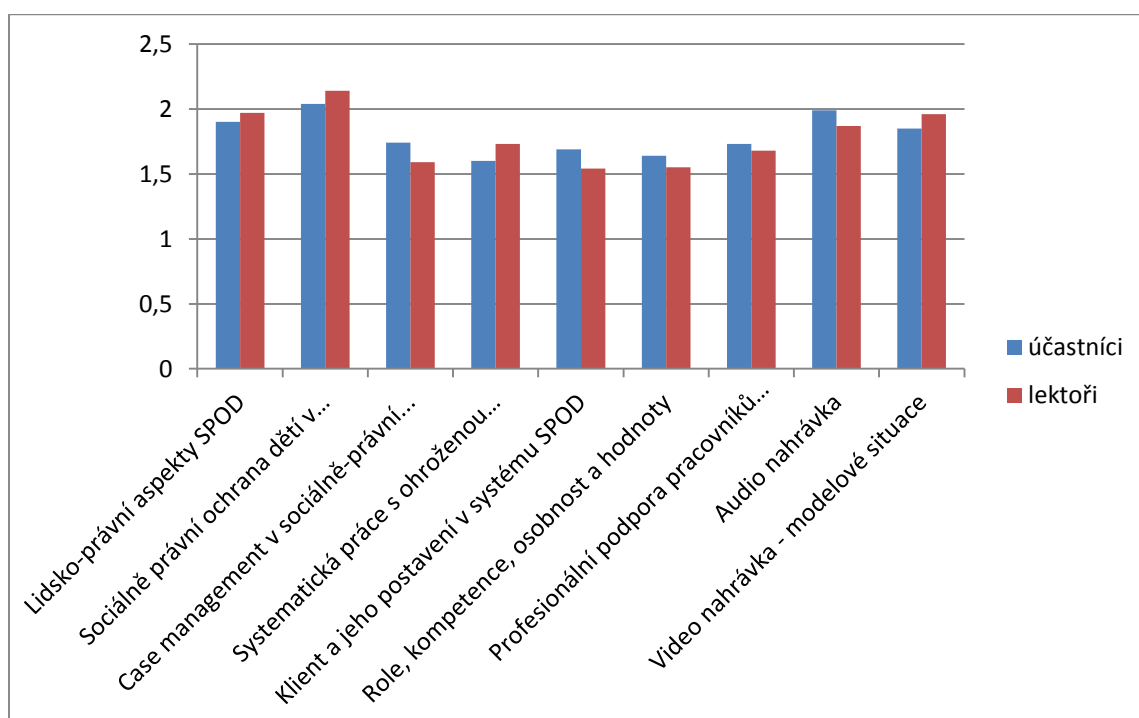

Graf: Srovnání průběžného a konečného hodnocení účastníků - **Obsah vzdělávacího programu** (ve všech oblastech došlo postupně ke zlepšení)

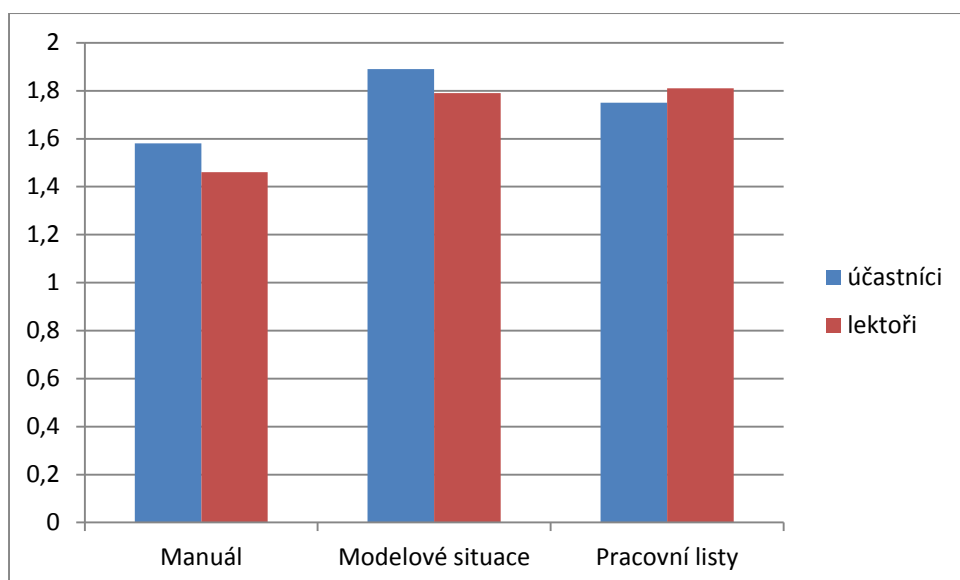
Tabulka: Srovnání konečného hodnocení účastníků a lektorů - **Obsah vzdělávacího programu**

Hodnocení obsahu vzdělávacího programu	Průměrná známka konečná	Průměrná známka konečná
Srovnání hodnocení lektorů a účastníků	účastníci	lektori
Lidsko-právní aspekty sociálně právní ochrany dětí	1,90	1,97
Sociálně právní ochrana dětí v systému veřejné správy	2,04	2,14
Case management v sociálně právní ochraně dětí	1,74	1,59
Systematická práce s ohroženou rodinou/dítětem	1,60	1,73
Klient a jeho postavení v systému sociálně právní ochrany dětí	1,69	1,54
Role, kompetence, osobnost a hodnoty pracovníka sociálně právní ochrany dětí	1,64	1,55
Profesionální podpora pracovníků sociálně právní ochrany dětí	1,73	1,68
Audio nahrávka "Proč jsem sociální pracovník/pracovnicem?"	1,99	1,87
Video nahrávka - modelové situace	1,85	1,96

Graf: Srovnání konečného hodnocení účastníků a lektorů - **Obsah vzdělávacího programu**

Tabulka: Srovnání konečného hodnocení účastníků a lektorů – **Didaktické pomůcky a nástroje**

Hodnocení didaktických pomůcek a nástrojů	Průměrná známka konečná	Průměrná známka konečná
Srovnání hodnocení lektorů a účastníků	účastníci	lektori
Manuál	1,58	1,46
Modelové situace	1,89	1,79
Pracovní listy	1,75	1,81

Graf: Srovnání konečného hodnocení účastníků a lektorů – **Didaktické pomůcky a nástroje**

4 Závěrečné shrnutí

Na základě vyhodnocení všech formálních (evaluační dotazníky) i neformálních (diskuze, s účastníky kurzů, e-mailová korespondence, telefonická komunikace atp.) zpětných vazeb ze vzdělávacího programu lze jednoznačně konstatovat, že vzdělávací program „Přístupy a dovednosti při výkonu sociálně-právní ochrany dětí“ splnil své stanovené cíle.

Ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR se podařilo v předstihu platnosti seznámit účastníky kurzů s rozsáhlou změnou novely zákona o sociálně-právní ochraně dětí.

Důkladná příprava samotného vzdělávacího programu a výborná práce lektorských dvojic, jistě i fakt značného zájmu účastníků kurzů o další vzdělávání přispěli k velmi dobrému průběhu a výsledkům vzdělávacího programu.

Velmi cenným benefitem byli ale také diskuze účastníků a to nejen co se týká výměny odborných znalostí a zkušeností, ale i co se týká praxe a vedení jednotlivých úřadů, podpory ze strany vedení atd.

Všechny výstupy ze vzdělávacího programu budou použity pro plánování dalších projektů zaměřených na systematická řešení problematiky ohrožených dětí v ČR a zejména pak projektů zaměřených na podporu pracovníků sociálně-právní ochrany dětí.